

Berhida Város Önkormányzat
8181 Berhida, Veszprémi u. 1-3.
Tel.:88/585-621, E-mail: polgarmester@berhida.hu

Beszámoló a lakóhelyi környezet állapotáról

1.) A levegőminőség állapota

A különböző szennyező hatások (lakosság téli fűtése, közlekedés, környező iparterületek kibocsátása) ellenére a város levegőjének minősége jó, az egyes komponensek koncentrációja határérték alatti.

Vegyjel/rövid név	Név	Egészségügyi határértékek		
		órás határérték (µg/m ³)	24 órás határérték (µg/m ³)	éves határérték (µg/m ³)
CO	Szén-monoxid	10000	5000 (Napi 8 órás mozgó átlagkoncentrációk maximuma)	3000
O ₃	Ózon	nincs	120 (Napi 8 órás mozgó átlagkoncentrációk maximuma)	
NO	Nitrogén-monoxid			
NO ₂	Nitrogén-dioxid	100 (a naptári év alatt 18-nál többször nem léphető túl µg/m ³)	85	40
NO _x	Nitrogén-oxidok			
SO ₂	Kén-dioxid	250 (a naptári év alatt 24-nél többször nem léphető túl)	125 (a naptári év alatt 3-nál többször nem léphető túl)	50
PM ₁₀	Szálló por - 10 mikron átmérőnél kisebb részecskék	nincs	50 (a naptári év alatt 35-nél többször nem léphető túl)	40
PM _{2.5}	Szálló por - 2,5 mikronnál kisebb részecskék	nincs	nincs	25
PM _{1.0}	Szálló por - 1 mikronnál kisebb részecskék			
C ₆ H ₆	Benzol	nincs	10	5

Levegőterheltségi szint határértékek

(forrás: a levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről 4/2011. (I. 14.) VM rendelet)

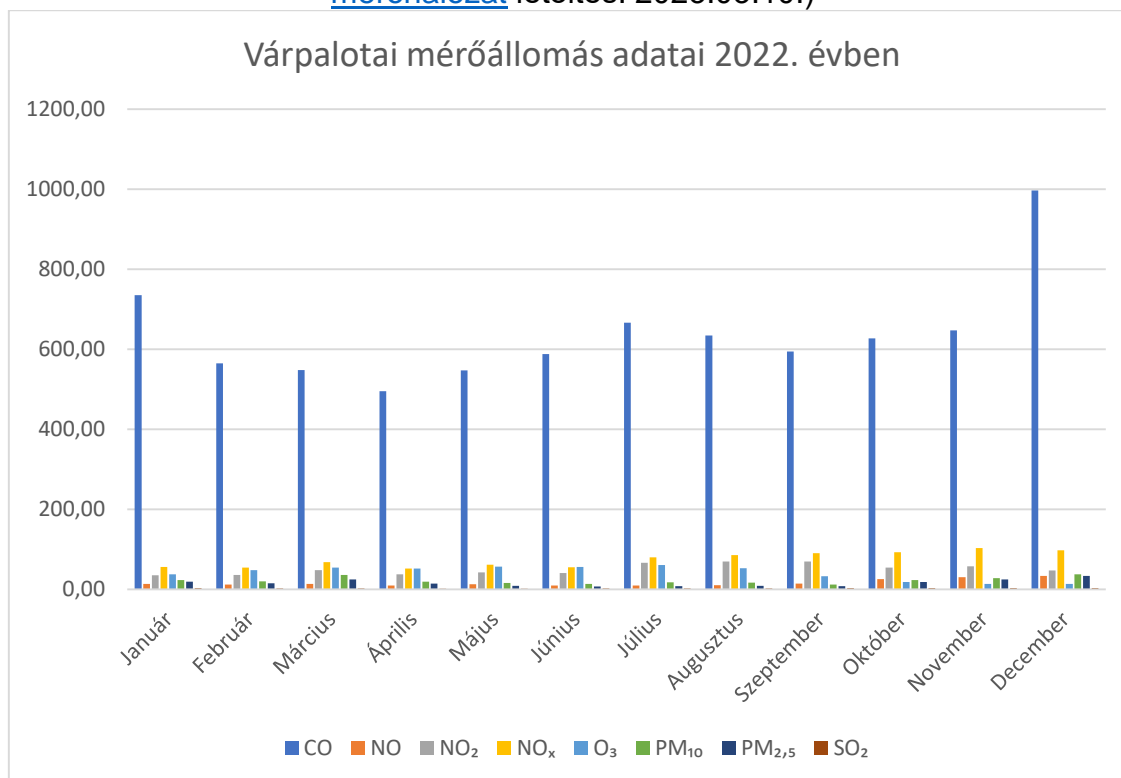
A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X. 7.) KvVM. rendeletben Berhidát a (Veszprém – Székesfehérvár tengelybe tartozó településként) a 4. zónába sorolják.

A kapcsolódó rendeletek értelmében a 4. zónához tartozó településeken - többek között Berhidán - az alábbi emissziós koncentráció értékek jellemzők:

	CO	NO	NO ₂	NO _x	O ₃	PM ₁₀	PM _{2,5}	SO ₂
Január	734,92	13,72	34,63	55,70	36,98	23,35	18,68	2,73
Február	564,50	11,79	36,01	54,06	47,44	19,79	15,32	2,26
Március	547,52	13,35	47,65	68,12	54,53	35,58	24,55	2,20
Április	495,17	9,69	37,24	52,03	52,05	19,27	14,17	1,44
Május	547,26	12,33	42,49	61,41	56,54	15,58	8,94	1,62
Június	587,87	9,44	40,29	55,04	55,68	13,47	7,17	2,03
Július	665,87	9,18	65,76	79,84	60,93	17,57	7,39	2,31
Augusztus	634,52	10,21	69,69	85,35	52,93	16,29	8,26	2,53
Szeptember	593,93	14,04	68,98	90,50	32,21	11,43	7,77	2,75
Október	627,23	25,12	54,22	92,71	17,96	23,06	17,77	3,04
November	647,00	29,79	57,22	102,88	13,44	27,57	24,57	3,17
December	996,39	33,30	46,58	97,65	13,58	37,16	33,26	3,29

Várpalotai automata mérőállomás havi átlagértékei

(forrás: <https://legszenyezettség.met.hu/levegominoseg/meresi-adatok/automata-merohalozat> letöltés: 2023.03.10.)

Várpalotai automata mérőállomás havi átlagértékei (diagram)

Visszatérő problémát jelent településünkön az alkalmanként érezhető szagterhelés, amely a felújítással nem érintett szennyvízhálózat nem megfelelő működéséből adódik. Berhida, Csajág és Küngös a szaghatás megszüntetése érdekében az egész rendszer vonatkozásában a további teendők pontosabb meghatározása érdekében elkészítette a „Berhida (Kiskovácsi), Küngös, Csajág települések szennyvízcsatorna hálózatának szaghatáskezelése” című kiviteli tervdokumentációt. Berhida Város Önkormányzata kérelmet nyújtott be a Miniszterelnökség Közlekedési, Környezeti és Energiahatékonysági Fejlesztési Programok Végrehajtásáért Felelős Helyettes Államtitkárság részére, a csatornahálózaton jelentkező szaghatás elhárítására vonatkozó költség megítélésére vonatkozóan. A beruházás becsült költsége bruttó 60,4 millió forint, mely forrás jóváhagyásra került. A megítélt összeg felhasználásához közbeszerzési eljárást kell lefolytatni, amely nem önkormányzati feladat lesz.

1.1. Lakossági fűtés

Az emberek a légszennyezést elsősorban a járművekkel és a gyárakkal társítják. Az agrárminisztérium kutatása szerint, míg a közlekedés és az ipar összesen 10, a téli időszakban a lakossági fűtés 80 százalékban felelős a levegő romlásáért. Ezt a magas arányt főként a nem megfelelő fűtési technikák okozzák.

A gázfűtés mellett népszerűek az olcsóbb megoldást jelentő szilárd tüzelőanyagok, sokan azzal próbálnak még többet spórolni, hogy a háztartás bármilyen éghető hulladékától a kályhán keresztül szabadulnak meg. A felelőtlen fűtés nemcsak az egészségre lehet káros, hanem a Járási Hivatal akár bírságot is kiszabhat, amelynek legmagasabb összege 300.000,-Ft lehet.

A háztartási tüzelőberendezésben papírhulladékot és kezeletlen fahulladékot égethetünk. Minden egyéb anyag elégetését tiltja a törvény. Hiába szeretne valaki megszabadulni a régi ablakkerettől, ajtótól, bútoroktól úgy, hogy közben a lakást is fűti, a feldolgozott fa égetése tilos. A lakkozott felületek égés közben mérgező vegyületeket juttatnak a levegőbe és a hamuba, aminek súlyos környezet- és egészségkárosító hatása van.

Érdemes tudni, hogy a büntetés mellett a készülék garanciáját is kockáztatja az, aki nem megfelelő tüzelőanyagot használ, mivel a nem rendeltetésszerű használat érvényteleníti a jótállást. A legbiztosabb megoldás, ha felelős erdőgazdaságból vásárolt tüzelőt teszünk a kazánba.

A légszennyező fűtési szokások egészségi veszélyeiről történő lakossági tájékoztatás céljából indult el az interneten is elérhető Fűts okosan! kampány, (Fűts okosan kampány webes címe: <http://www.futsokosankampany.hu/>) melynek célja a helyes fűtési technikák bemutatása. A hivatal szerint a – szemléletformálás – a légszennyezettség elleni harc leghatékonyabb eszköze.

1.2. Szabadtéri égetés

Berhida Város Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2020.(XI.27.) önkormányzati rendelettel 2021. január 1-jével hatályon kívül helyezte az avar és kerti hulladékok nyílt téri égetéséről szóló önkormányzati rendeletét.

A kerti hulladék és avarégetés szabályozása 2020. végéig önkormányzati hatáskör volt.

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 2020. évi módosítását követően országos szabállyá vált a tilalom. E tilalmat ideiglenesen felfüggesztette ugyan a veszélyhelyzet ideje alatt alkalmazandó, levegőminőséggel összefüggő szabályokról szóló 549/2020. (XII. 2.) Korm. rendelet, mindazonáltal e területen a jövőben a tiltás fog érvényesülni. Az égetés tilalmát helyben történő komposztálással és/vagy a zöldhulladék megfelelő gyűjtésével lehet megoldani. Berhidán az önkormányzat szervezésében 2022-ben 5 alkalommal került sor zöldhulladék gyűjtésre.

A Veszprém Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság tájékoztatásának megfelelően, az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról szóló 54/2014. (XII.5.) BM rendelet 225. § (1) bekezdése alapján, a lábon álló növényzet, tarló és a belterületeken, valamint zártkerti ingatlanok használata során keletkezett hulladék szabadtéri égetése **TILOS**.

Külterületen végzendő irányított égetés bejelentés köteles, melyet a Veszprém Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság felé kell teljesíteni.

1.3. Közlekedési emisszió

A város legfontosabb útja a nagyjából kelet-nyugati irányban húzódó 7202-es út, ez biztosít összeköttetést Berhidának Székesfehérvár és Veszprém térsége, illetve az északi Balaton-part nagyobb városai felé is. Észak-déli irányban halad végig a településen a Lepsénytől Várpalotáig húzódó 7207-es út, illetve a település keleti szélén torkollik be a 7202-es útba, dél felől a Papkeszin átvezető 7215-ös út.

Berhidán közforgalmú helyi menetrend szerinti autóbuszjárat üzemeltetését egyéni vállalkozó végzi.

A településen a levegőtisztasági problémák továbbra is a 7202. és a 7207 számú főút nagy forgalmából adódnak, ahol a személygépjármű forgalom mellett jelentős a tehergépkocsi forgalom is, hiszen a térségben elég sok a mezőgazdaságot kiszolgáló üzem található.

2. Éghajlat

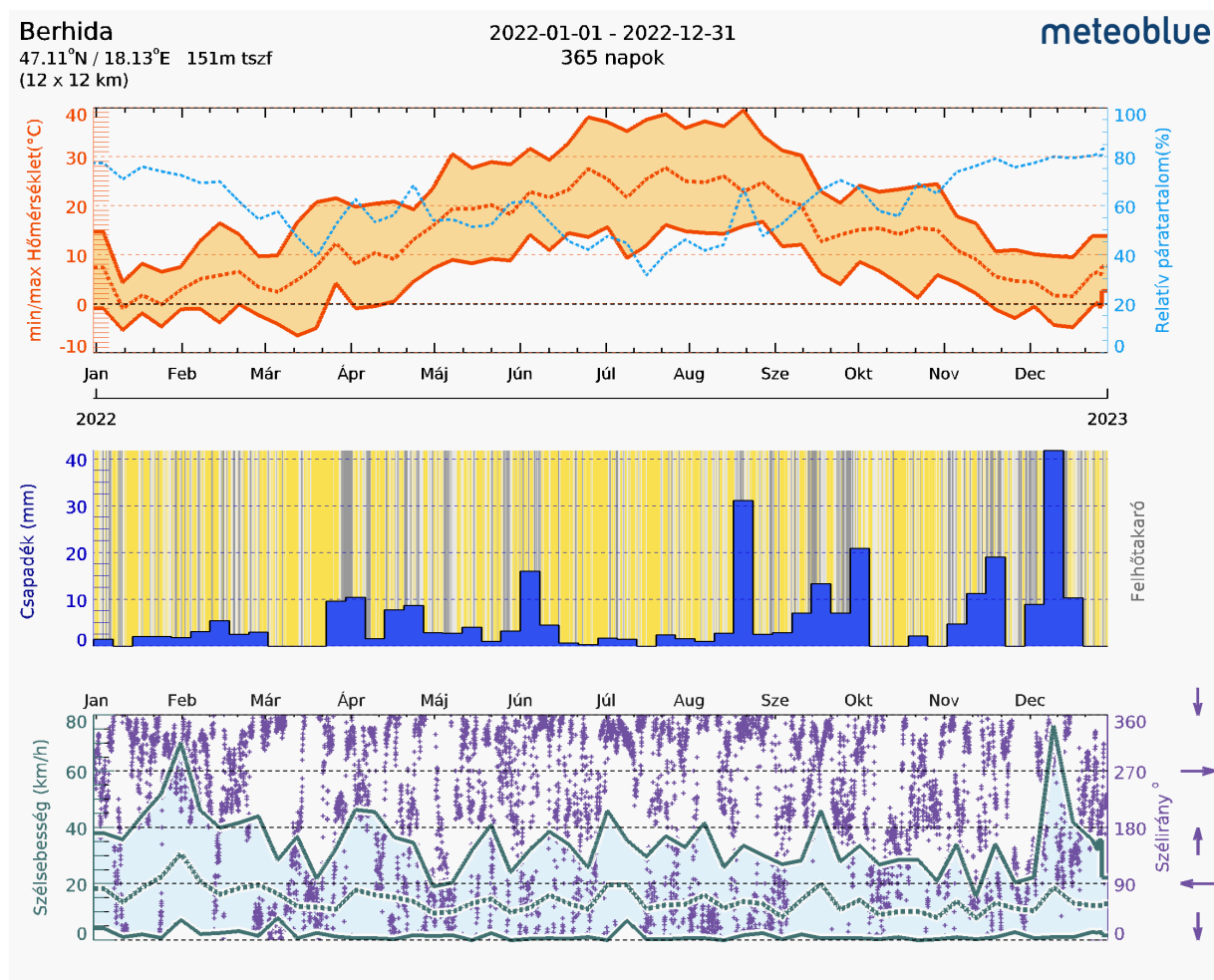
A 2015-ös Párizsi Megállapodás globális keretet határoz meg annak érdekében, hogy a globális felmelegedést jóval 2°C alatt, lehetőleg 1,5°C (Celsius-fok) alatt tartsák az iparosodás előtti szinthez képest. E globális hőmérsékleti cél elérése érdekében az országok célja, hogy a rendelkezésre álló legjobb tudományos, gazdasági és társadalmi megvalósíthatóság alapján a lehető leghamarabb csökkentsék az üvegházhatású gázok kibocsátásának növekedését, majd ezt követően gyorsan csökkentsék.

Az éghajlatváltozás hatásai már jól láthatóak a levegő hőmérsékletének emelkedése, a gleccserek olvadása és a sarki jégsapkák csökkenése, a tengerszint emelkedése, az elsivatagosodás fokozódása, valamint a gyakoribbá váló szélsőséges időjárási jelenségek, például hóhullámok, aszályok, áradások és viharok formájában. Az

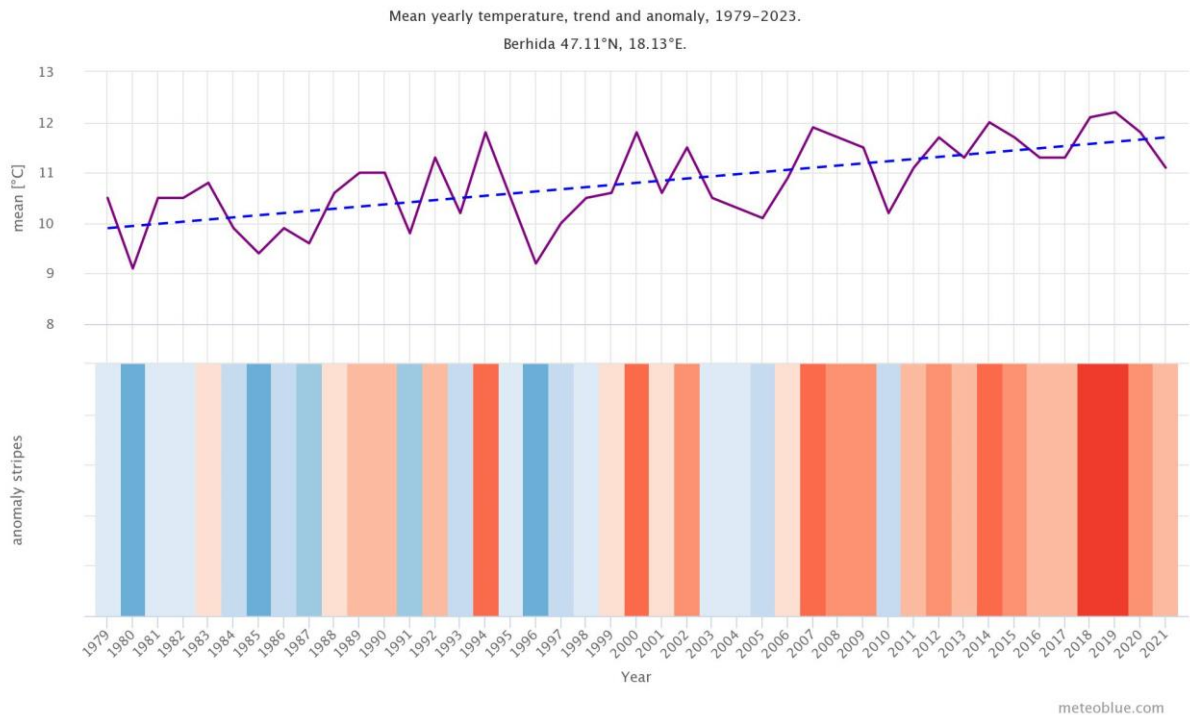
éghajlatváltozás nem globálisan egységes, és egyes régiókat jobban érint, mint másokat. A következő ábrákon láthatja, hogy az éghajlatváltozás hogyan érintette már az elmúlt 40 évben Berhidát. A felhasznált adatforrás az ERA5, az ECMWF ötödik generációs légköri reanalízise a globális éghajlatról, amely az 1979 és 2021 közötti időszakot fedi le, 30 km-es térbeli felbontással.

Az adatok nem egy pontos helyen mutatják a körülményeket. A mikroklímák és a helyi különbségek nem jelennek meg. Ezért a hőmérséklet gyakran magasabb lesz a megjelenítetténél, különösen a városokban, a csapadék pedig a domborzati viszonyoktól függően helyenként eltérő lehet.

Berhida időjárásának jellemzésénél – önálló, közhiteles adatokat szolgáltató meteorológiai mérőpont hiányában – a környék időjárási megfigyeléseit alkalmazó modellezésre kell támaszkodunk.

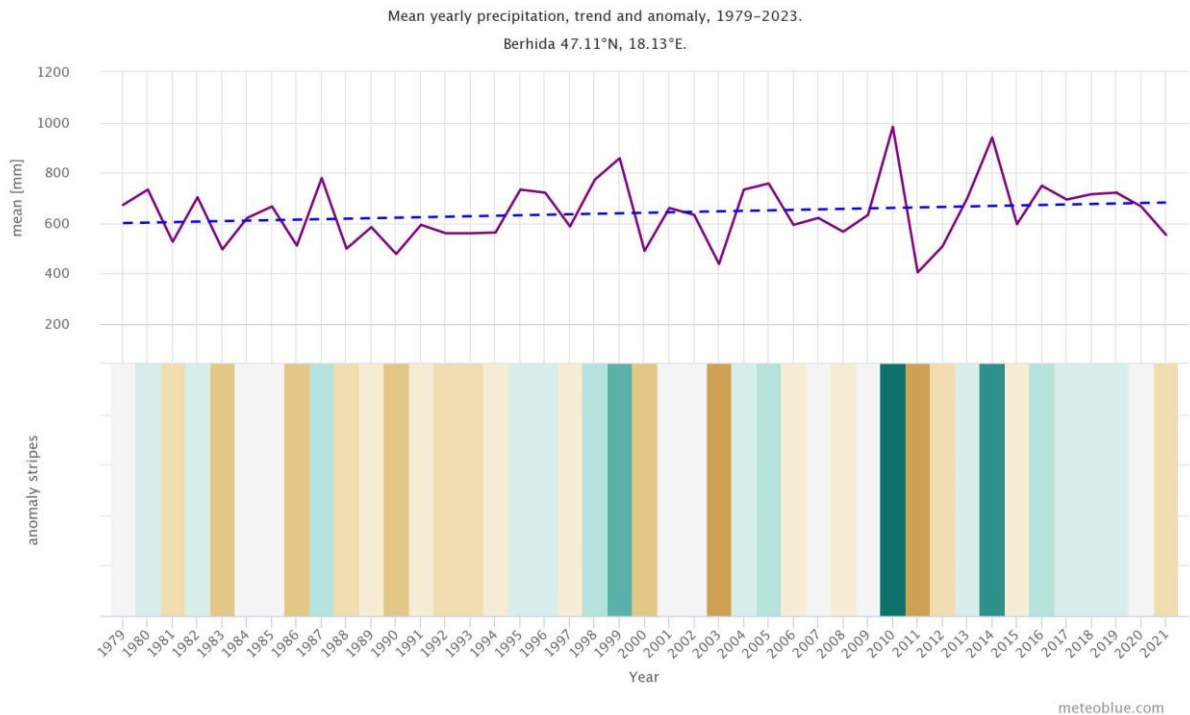
Berhida város 2022. év meteorológiai adatainak összefoglaló diagramjai
 (forrás: <https://www.meteoblue.com/> letöltve: 2023.03.10)

A fenti grafikon az éves középhőmérséklet becsült értékét mutatja Berhidán. A szaggatott kék vonal az éghajlatváltozás lineáris trendjét mutatja. Ha a trendvonal balról jobbra halad felfelé, akkor a hőmérsékleti trend pozitív, és az éghajlatváltozás miatt egyre melegebb van Berhidán. Ha vízszintes, akkor nem látható egyértelmű tendencia, ha pedig lefelé halad, akkor Berhidán az idő múlásával egyre hidegebbek a körülmények.

A grafikon alsó részén az úgynevezett felmelegedési csíkok láthatók. Az egyes színes csíkok egy-egy év átlaghőmérsékletét jelzik - kék színűek a hidegebb, pirosak a melegebb éveket jelzik.

(forrás: https://www.meteoblue.com/hu/climate-change/berhida_magyarorsz%C3%A1g_3055091 letöltés: 2023.03.10.)

A fenti grafikon az átlagos teljes csapadékmennyiség becsült értékét mutatja a Berhidán. A szaggatott kék vonal az éghajlatváltozás lineáris trendjét mutatja. Ha a trendvonal balról jobbra halad felfelé, akkor a csapadék trendje pozitív, és Berhidán az éghajlatváltozás miatt egyre csapadékosabb lesz. Ha vízszintes, akkor nem látható egyértelmű trend, és ha lefelé halad, akkor a körülmények Berhidán az idő múlásával egyre szárazabbá válnak.

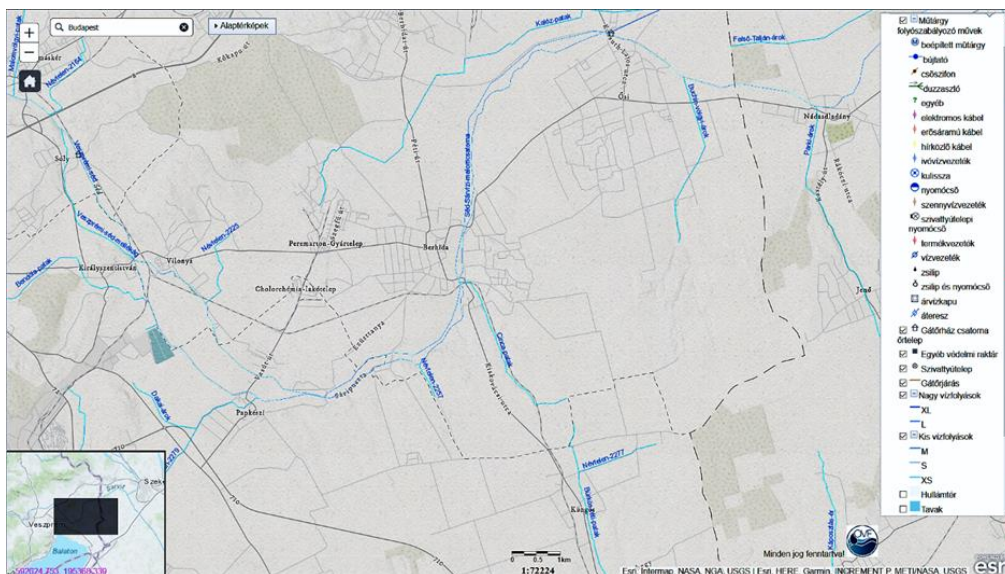
Az alsó részben a grafikon az úgynevezett csapadékcsíkokat mutatja. Az egyes színes csíkok az adott év teljes csapadékmennyiségét jelölik - a zöld a csapadékosabb, a barna a szárazabb éveket.

(forrás: https://www.meteoblue.com/hu/climate-change/berhida_magyarorsz%C3%A1g_3055091 letöltés: 2023.03.10.)

3. Felszín alatti és felszín feletti vizek

3.1. Felszín feletti vizek

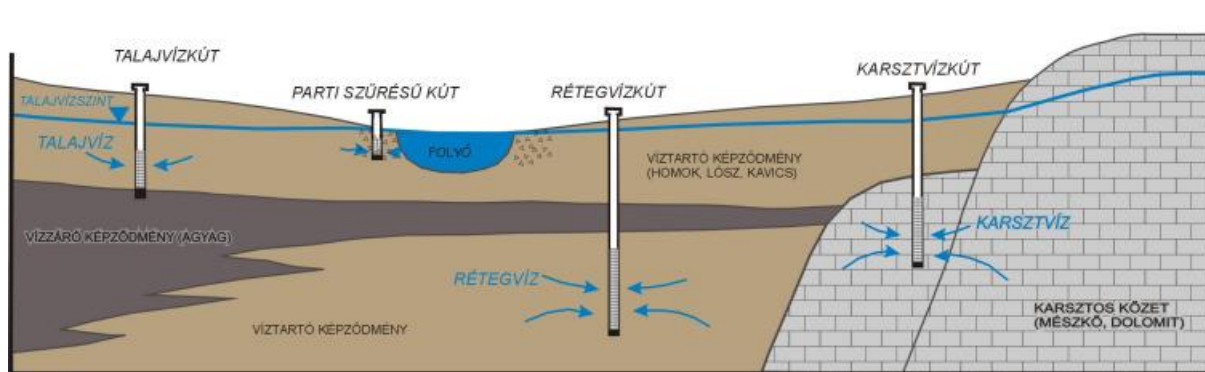
Berhida és településrészei területén több kisebb vízfolyás található: a Veszprémi-Séd, Séd-Sárvízi-malomcsatorna, a Cinca-patak és a Kalóz/Kálóz-patak. A vízügyi térkép néhány további, névtelen árkot is nyilvántart. A település állóvize a Kis-tó.

Felszíni vizek (vízfolyások) Berhidán (forrás: www.vizeink.hu letöltve: 2021.03.10)

A Séd 55 km hosszú, vízgyűjtőterülete 513 km², a Nádor-Malom-csatorna 15 km hosszú, vízgyűjtő területe 92 km². A Sédről a hajmáskéri vízmércétől vannak vízjárási adataink. E szerint a vízállások 20 és 290 cm, a vízhozamok pedig 0,55 és 28 m³/s között ingadoztak, ami elárulja az erősen karsztos jelleget. A vízszegény időszak a nyár vége és az ősz, míg az árvizek tavasszal jellemzőek. Vízjárásukat a Bakonyból leáramló karsztvíz-utánpótlás erősen befolyásolja és kiegyenlíti. A vízgyűjtő egésze száraz, vízhiányos terület. A Kálóz-patak 12,2 km hosszú, míg a Cinca 5,6 km.

3.2. Felszín alatti vizek

A felszín alatti vizek a víz körforgásának rendkívül fontos elemét képezik. A csapadékvíz egy része a földfelszínre érve beszivárog a földtani közegbe, ott hosszabb-rövidebb időt eltöltve (néhány naptól akár több ezer évig is), lassú áramlással folyamatosan mozogva a megcsapolási helyeken (pl. források, vízfolyások medrei, feláramlási területek) ismét felszínre bukkan. Felszín alatti víznek nevezünk minden, a föld felszíne alatt a telített zónában elhelyezkedő vizet, amely közvetlen érintkezésben van a földtani közeggel.

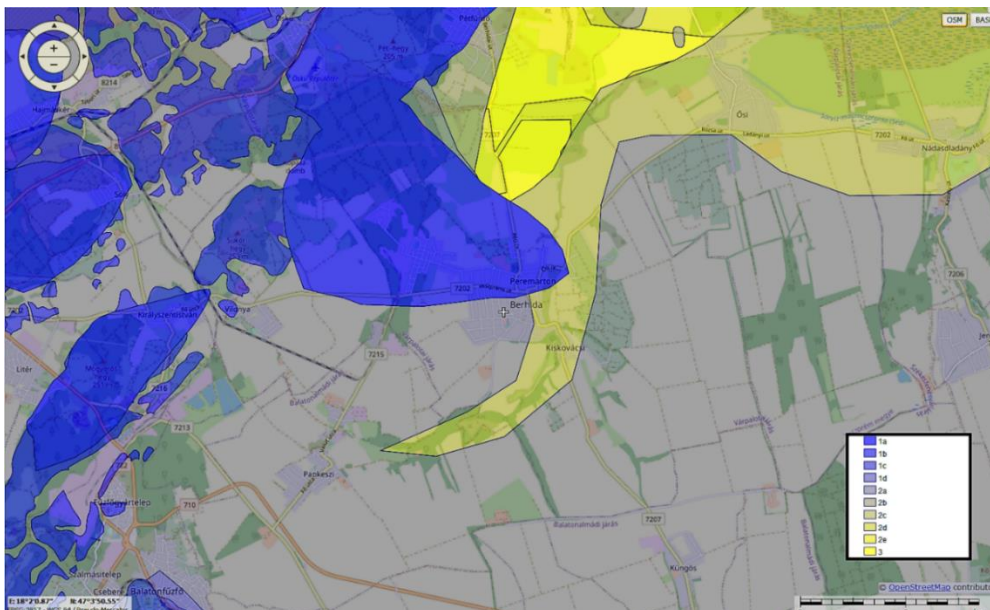
A felszín alatti vizeket a víztartó kőzet minőségétől függően és a felszínnel való atmoszférikus kapcsolat alapján osztályozzuk:

- a) talajvíz,
- b) parti szűrésű víz,
- c) rétegvíz (porózus tároló kőzet vize),
- d) hasadékos, repedezett tároló kőzet vize (főként karsztvíz).

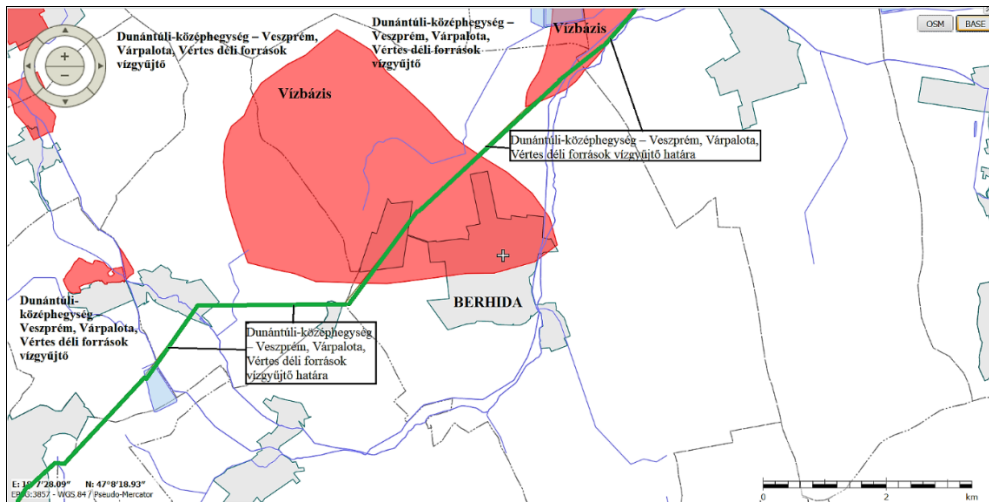
A víz a földtani közegben lassú áramlással folyamatosan mozog, sebességét a kőzetek porozitása és vízáteresztő képessége, valamint térbeli helyzete határozza meg. Bár a fentiek alapján az egyes víztartó képződményekben lévő vizek meglehetősen eltérő tulajdonságokkal jellemezhetők, mégis elmondható, hogy a különböző víztartókban lévő felszín alatti vizek dinamikus kapcsolatban állnak egymással. Ebből következően gyakori, hogy a felszín alatti vizek mennyiségi, minőségi viszonyait befolyásoló tevékenység (pl. vízkivétel, szennyező anyag bekerülése) nem csak az adott helyen érezteti hatását, hanem a más víztartó képződményekben lévő felszín alatti vizek állapotát is befolyásolja.

Berhida a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról szóló 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet szerint a felszín alatti víz állapota szempontjából fokozottan érzékeny, és kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi (kiemelten érzékeny) területen fekszik.

Berhida érzékenységi térképe alkategóriák szerint
(forrás: OKIR (1:68247))

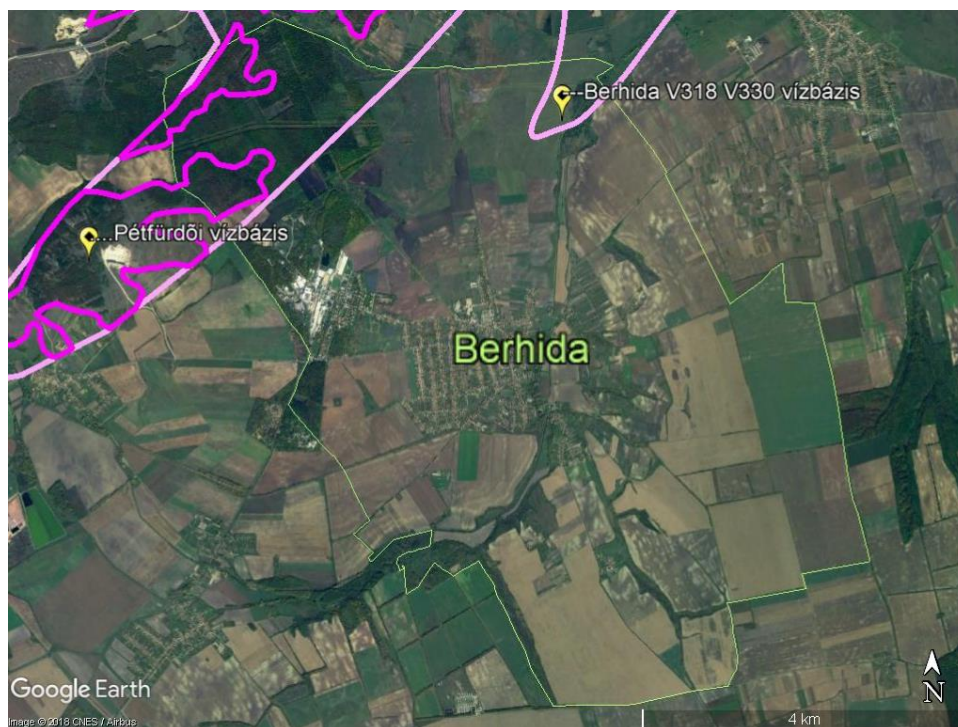
Berhida ivóvízellátását a karsztvíz biztosítja, így a felszín alatti vizek állapota stratégiai jelentőséggel rendelkezik. A város közigazgatási területének északnyugati része, valamint a Berhida V318 V330 és a Pétfürdői vízbázisok a Dunántúli-középhegység – Veszprém, Várpalota, Vértes déli források vízgyűjtőjén található.

A k.4.2 karsztvíztest – Balaton-felvidéki karszt határa és a vízbázisok
(forrás: OKIR FEVISZ (1: 68247))

Jelmagyarázat

	településhatár		"A" védőidom
	külső védőterület		"B" védőterület
	külső védőidom		"B" védőidom
	"A" védőterület		"C" védőterület

Víz bázis védőterületek

(forrás: https://bakonykarszt.hu/hu/water_bases?town_id=9 letöltés: 2022.03.12)
3.3. Ivóvíz

A településen szolgáltatott ivóvíz minősége az elmúlt időszakban nem változott. A mérési eredmények alapján a vízminőség a víz keménységét leszámítva jó minőségű.

3.3.1. Ivóvíz keménysége

A szolgáltatott ivóvíz karsztvíz jellegéből adódóan a Bakonykarszt Zrt. működési területének nagy részén kemény, 18 nk° fok felett van. A víz keménysége nem más, mint egy mutatószám a szervezetünknek fontos ásványi anyag: a kalcium és a magnézium vízben oldható sóinak mennyiségéről. Ha sok az ivóvízben a „Ca” és a „Mg”, akkor kemény (18 nk° felett) vízről beszélünk.

A vízkeménység mértékegysége a német keménységi fok. Jele: nk°, 1 német keménységi fokú az a víz, amelynek 1 literében 10 mg kalciumoxiddal egyenértékű kalcium- és magnézium- ion van oldatban.

Ennek alapján az ivóvizet 5 kategóriába soroljuk:

- 0-8 nk°-ig lágy
- 8-12 nk°-ig közepes
- 12-18 nk°-ig kissé kemény
- 18-30 nk°-ig kemény
- 30-50 nk°-ig igen kemény

A „Ca” a fogak és a csontok építőanyaga és a véralvadáshoz nélkülözhetetlen. Egy felnőtt embernek naponta 800-1000 mg-ra van szüksége. A „Mg” az idegrendszer és az izomzat jó működéséhez szükséges. Hiánya izomgörcsöt okozhat, továbbá az artériák szűkülését segíti elő. Napi szükségletünk 300 mg.

A Bakonykarszt Zrt. által szolgáltatott ivóvíz rendszeres fogyasztása – keménysége révén- hozzájárul szervezetünk számára nélkülözhetetlen ásványi anyagok biztosításához, de semmiképpen sem károsítja azt.

A kemény víz fogyasztása az emberi szervezetnek jó, hátránya, hogy 60 C° feletti melegítéskor vízkő képződik belőle, ami az edények falán, háztartási gépekben, kávéfőző, vízforraló, bojler falán kiválik.

A vízkő eltávolítására a drága vízkőoldók helyett használhatunk környezetbarát anyagokat, citromsavat vagy ecetet.

Várpalotai üzemmnökség szolgáltatási terület	Víz típus	Vízminőségi értékek	
		nk°	Összes keménység
			mg/l CaO
Berhida	karsztvíz	22-30	220-300

Víz keménysége Berhidán (forrás: Bakonykarszt Zrt.)

Település:	Berhida
Érvényes:	2023-01-01-től
A vízminőségi adatokat negyedévente frissítjük. Az értékeket a frissítést megelőző 1 év méréseinek átlagából képezzük.	

	Átlagérték településre		Határérték	
Ammónium-ion	< 0.02	mg/L	0.20	mg/L
Fajl. el. vezetőképesség (20 °C)	666.33	µS/cm	2500	µS/cm
Kalcium	92	mg/L	-	mg/L
Kálium	2	mg/L	-	mg/L
Kémiai oxigénigény (KOI ps)	0.5	mg/L	3.50	mg/L
Klorid	7	mg/L	100	mg/L
Magnézium	48.1	mg/L	-	mg/L
Mangán	< 0.02	mg/L	0.05	mg/L
m-lúgosság	8	mmol/L	-	mmol/L
Nátrium	6	mg/L	200	mg/L
Nitrát	7	mg/L	50	mg/L
Nitrit	< 0.01	mg/L	0.10	mg/L
Összes keménység	24	nk°	>5 és <35	nk°
pH	7.34	-	>6.50 és <9.50	-
Szulfát	30	mg/L	250	mg/L
Vas	0.05	mg/L	0.20	mg/L

Vízminőségi adatok Berhida településen (forrás Bakonykarszt Zrt. honlapja https://bakonykarszt.hu/hu/water_quality?region_city=409 letöltés:2023.03.10.)

3.4. Közcsatorna és szennyvíztisztítás

A vízminőségi adatokat a Bakonykarszt Zrt. negyedévente frissíti. Az értékeket a frissítést megelőző 1 év méréseinek átlagából képezi.

Település:	Berhida
Szennyvíztisztító telep:	Berhida
Érvényes:	2021-03-22-től

A vízminőségi adatokat negyedévente frissítjük. Az értékeket a frissítést megelőző 1 év méréseinek átlagából képezzük.

Tisztított szennyvíz		Határérték	
pH	7,43	-	6,5-9,5 -
NO₃	38,5833 mg/l	-	mg/l
KOI	41,08 mg/l	125	mg/l
NH₄-N	17,39 mg/l	10	mg/l
Össz. P.	2,97 mg/l	10	mg/l
BOI	25,92 mg/l	35	mg/l
SZOE	10,75 mg/l	25	mg/l
Össz. Lebegőanyag	<2 mg/l	30	mg/l
Össz. N	33,23 mg/l	55	mg/l

* Időszakos határérték: 05. 01. -11. 14.

Szennyvíztisztító telepről kibocsátott tisztított szennyvíz laboreredményei
(forrás: https://bakonykarszt.hu/hu/sewage_quality?region_city=409
letöltve: 2023.03.10.)

Peremartoni ipari szennyvíztisztító

Berhidán, a Peremartoni Ipari Park és Inkubátorház Kft. üzemeltetésében lévő (korábbi Peremartoni Vegyipari Vállalat) ipartelep területén több kisebb, főként szerves vegyipari anyagokat gyártó üzem működik (pl. Peremartoni Fertilizers Kft. stb.), mely üzemek szennyvizét az Ipari Park Kft. tisztítja. A szennyvíztisztítás semlegesítésből,

ülepítőből, kiegyenlítésből áll és a tisztított szennyvíz befogadója: a Káloz-patakon keresztül a Nádor-csatorna.

4. Természetvédelem

4.1. Zöldterületek, zöldfelületek

A Település Ellátó Szervezet (TESZ) az önkormányzati tulajdonú zöldfelületet gondozza. A parkokban és játszótéren rendszeresen nyírják a fűvet, gondozzák a fákat, virágokat, cserjéket. Végzi az útmenti fák őrsvényezését, valamint vizsgálat alapján elvégzi a beteg és veszélyes fák kivágását, és gondoskodik azok pótlásáról.

4.1.1. Parlagfüves, egyéb elhanyagolt ingatlanok

Az egészség szempontjából fontos az allergén gyomnövények elleni védekezés. A parlagfű elleni közérdekű védekezés végrehajtásának, valamint az állami, illetve a közérdekű védekezés költségei megállapításának és igénylésének részletes szabályairól szóló 221/2008. (VIII. 30.) Korm. rendelet értelmében (1. § (1) bek. b) pont) belterületen a települési önkormányzat jegyzője rendeli el a közérdekű védekezést. Ha belterületi ingatlan esetében a települési önkormányzat nem tesz eleget az előírt parlagfű elleni védekezési kötelezettségének, a növény- és talajvédelmi hatóság rendeli el a közérdekű védekezést. 2022-ben Berhida bel és külterületén a parlagfű nagy koncentrációban (30%-os telítettség) nem volt megtalálható sem önkormányzati, sem magánterületen.

A kaszálatlan, elhanyagolt ingatlanok használóit, vagy tulajdonosait az önkormányzat jegyzője kötelezi az ingatlan rendbetételére, mely eredménytelenége esetén a végrehajtás foganatosítására a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (a továbbiakban: NAV) jogosult. Belterületi ingatlan és az ingatlan előtti zöldsáv kaszálására összesen 2022-ben 6 ingatlan esetében küldtünk kötelezést a tulajdonosoknak, vagy használóknak. Az ingatlanok kaszálását a használók a kötelezés hatására elvégezték, egy esetben került végrehajtás foganatosítására NAV részéről.

5. Területi adatok

Földrészlet statisztika fekvésenként							
fekvés	földrészletek száma	egyéb önálló épületek száma	egyéb önálló lakások száma	összes terület (m ²)	legkisebb földrészlet terület (m ²)	legnagyobb földrészlet terület (m ²)	átlagos földrészlet terület (m ²)
belterület	2418	93	875	4039444	5	65684	1671
külterület	856	4	15	36359316	50	3266001	42475
zártkert	764	0	0	2324603	28	38169	3043
ÖSSZESEN	4038	97	890	42723363			

Földrészlet statisztika művelési áganként

művelési ág	földrészletek száma	alrészletek száma	összes alrészlet terület (m ²)	legkisebb alrészlet terület (m ²)	legnagyobb alrészlet terület (m ²)	átlagos alrészlet terület (m ²)
erdő	32	35	5048067	1435	2606001	144230
fásított terület	10	11	18572	443	6755	1688
gyümölcsös	36	36	64849	453	5866	1801
kert	147	148	143978	28	4981	973
kivett	2821	2822	7250323	5	273150	2569
legelő	110	131	3773705	79	260322	28807
nádas	1	1	18016	18016	18016	18016
rét	104	108	740616	54	117133	6858
szántó	823	1137	25317732	195	717095	22267
szőlő	232	237	347505	371	5849	1466

(forrás: http://www.takarnet.hu/pls/tknet/hivatalok_p.kozseg_adat?kozsegkod=3891 letöltve 2023.03.10.)

6. Hulladékgazdálkodás és illegális hulladék

Jelentős feladat az illegális hulladéklerakás megakadályozása, az illegális hulladék lerakások felszámoltatása vagy felszámolása.

2021. március 16. napján lépett hatályba a Kormány 124/2021. (III. 12.) számú rendelete a hulladékgazdálkodási hatóság kijelöléséről, mely alapján a területi hulladékgazdálkodási hatóság – Berhida esetében a Veszprém Vármegyei Kormányhivatal – folytatja le a jogellenesen elhelyezett hulladék ügyében a hatósági eljárást.

Ezen jogszabályváltozás a jegyző hatáskörének elvonását jelentette, vagyis ezentúl a települési önkormányzat jegyzője nem járhat el az elhagyott, vagy jogellenesen elhelyezett hulladék ügyében.

Lényeges, hogy aki a közterületet, a közforgalom céljait szolgáló épületet, vagy a közforgalmú közlekedési eszközt beszennyezi, szabálysértést követ el. Feljelentést a Várpalotai Rendőrkapitányságon lehet tenni.

A magánterületen található hulladék – el nem kerített szántókon, mezőkön, erdőkben, réteken stb. – ügyében a jegyzői hatáskör változása okán az illetékes vármegyei kormányhivatal hulladékgazdálkodási hatósági eljárás keretében kötelezi az ingatlan tulajdonosát, vagy ha beazonosítható a hulladék korábbi tulajdonosa, akkor a hulladék korábbi tulajdonosát a hulladék elszállításra.

Sajnálatos módon az esetek többségében nem azonosítható a hulladék tulajdonosa, ilyenkor jogszabályoknak megfelelően az ingatlantulajdonos kerül eljárás alá, kötelezve az ingatlan megtisztítására. A tulajdonjog felelősséggel jár, illetve különböző kötelezettségeket, terheket is ró a tulajdonosra. Így az ingatlan tulajdonosát felelősség terheli a jogellenes hulladéklerakás vagy elhagyás megelőzéséért.

Az ingatlan tulajdonosa akkor mentesül a felelősség alól, ha megtett minden tőle elvárható intézkedést, hogy a hulladék elhelyezését vagy elhagyását megakadályozza és a hulladékgazdálkodási hatóság eljárása során bizonyítja a hulladék korábbi birtokosának vagy az ingatlan tényleges használójának személyét.

A Büntető törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 2021. március 1-jén hatályba lépett módosítások szerint, aki arra a célra hatóság által nem engedélyezett helyen jelentős mennyiségű hulladékot elhelyez, büntetett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, ami bizonyos további súlyosbító feltételek fennállása esetén akár nyolc évig is növekedhet. A Btk. 248. § (2) bekezdése alapján a rendőrség eljárásának megindítása már nem függ attól, hogy a kihelyezett hulladék veszélyes hulladék-e, a hulladék mennyiségének ténye befolyásol. Jelentős mennyiségű hulladék az 1000 kg-ot vagy a 10 köbmétert meghaladó mennyiségű hulladék.

A 2021-es változásokra tekintettel a Berhidai közös Önkormányzati Hivatalba érkezett hulladékkal kapcsolatos bejelentéseket minden esetben áttesszük az illetékes hatóság részére intézkedés céljából, illetve amennyiben szükséges feljelentést teszünk a Várpalotai Rendőrkapitányság felé.

A lakossági kommunális hulladék, valamint a szelektív hulladék begyűjtés-elszállítását a "VERTIKÁL" Nonprofit Zrt. végzi. A Vertikál Zrt. minden évben kiadványában tájékoztatja a lakosságot, hogy az adott hónapban, melyik szelektíven gyűjthető hulladékot szállítja el, illetve tájékoztatást ad a szelektíven gyűjthető hulladékok fajtájáról, és azok kihelyezésének módjáról.

GYŰJSÜNK EGYÜTT SZELEKTÍVEN 2022-BEN IS!

Házhoz menő lomtalanítás

Társaságunk 2013-ban bevezette az évente egy alkalommal (alkalmanként 1,5 m3 mennyiségben), az ingatlan tulajdonossal előre egyeztetett időpontban a háztartásban keletkezett lom háztól történő elszállítását, úgy, mint feleslegessé vált használati tárgyakat, eszközöket, bútorokat. A nagydarabos lom (pl. bútor) kivételével a kisebb méretű anyagok a hatékonyabb elszállítás és szétzerodás megakadályozása érdekében kizárólag beszárolva, kötegelve kerülnek elszállításra.

Nem tartoznak a lomtalanítás körébe, így nem kerülnek elszállításra:

- gally, salak, trágya, szalma, egyéb növényi és állati hulladék, építési, bontási hulladék, egyéb mezőgazdasági, ipari hulladék;
- elektromos, elektronikai készülékek (pl. TV-készülék, hűtőgép...);
- veszélyes hulladékok, gumiabroncs;
- heti hulladékgyűjtés körébe tartozó háztartási, valamint gazdálkodói-vállalkozói tevékenységből származó hulladék.

Az elszállítás feltétele, hogy a közszolgáltatásba bekapcsolt ingatlanhasználónak NE legyen díjhátraléka.

Kérjük, hogy lomtalanítási igényét a megadott régiós elérhetőség egyikén jelezze a közszolgáltató felé. **A lomtalanítás nem konténerben történik.**

További információ:
E-mail: ugyfelszolgalat@vertikalzrt.hu
Honlap: www.vertikalzrt.hu

Régiós elérhetőségek:
Központ, Polgárdi régió 22/576-070

FONTOS: A lomtalanítás körébe tartozó hulladékokat készítse ki az ingatlan elé, előre egyeztetett időpontban.

Amennyiben többlethulladéka keletkezik, abban az esetben lehetősége van konténerrendelésre az alábbi telefonszámon: 06 30/518-4401.

Tájékoztató a szelektív hulladékgyűjtés 2022. évi rendjéről

Tisztelt Ingatlan tulajdonos!

Társaságunk az elmúlt évekhez hasonlóan 2022-ben is térítésmentesen végzi a háztartásonkénti szelektív hulladékgyűjtést. Havonta egy-két alkalommal lehetősége van az újrahasznosítható, illetve a komposztálható hulladék elszállítására az előre meghirdetett (a hátoldalon feltüntetett) szállítási napokon.

Újrahasznosítható hulladékok gyűjtése

Önmagukban csak annyit kell tennie, hogy az elszállítás napján reggel 6:00 óráig áttetsző műanyag zsákban vagy a KDV által biztosított hulladékgyűjtő edényben, illetve kötegelve kihelyezi az ingatlan elé a következő elkülönítetten gyűjtött anyagokat:

- Ásványvizes, üdítő, PET, egyéb flakonok
- Tiszta csomagoló fóliák, fém- és aludobozok (sörös, üdítő, konzerves)
- Papír (újság és karton), illetve a kombinált csomagolóanyagok (pl. tej és gyümölcsös, Tetra-Pack)

FONTOS: Kérjük, hogy az edényzetekbe NE helyezzen üveget! Mindig gondoljon arra, hogy minden hulladékkal emberek dolgoznak. **Lehetőség szerint az újrahasznosítható anyagok tisztán, laposra hajtogatva/taposva kerüljenek a gyűjtőzsákba, illetve edénybe.**

Komposztálható hulladékok gyűjtése

A biológiailag lebomló hulladék a csomagolási hulladék gyűjtésére szolgáló edényzetbe nem keverhető. A levágott fűvet és egyéb lágyszárú növényeket megfelelő teherbírású, VERTIKÁL emblémával ellátott BIOLÓGIAILAG LEBOMLÓ zsákban (1db zsák max. 25 kg), illetve maximum 70 cm hosszú, és 50 cm átmérőjű kötegekben összekötve szállítja el Társaságunk a megjelölt szállítási napokon, az ingatlan elé alkalomként 0,5 m³ mennyiségben. A VERTIKÁL emblémával ellátott Biológiailag lebomló zsákok (gyűjtési alkalomként 1db) átvétele a VERTIKÁL Nonprofit Zrt. ügyfélszolgálatán történik. 2022-es évben lehetőség van plusz zsák vásárlására is ügyfélszolgálatunkon, valamint partnereinknél. (lásd: www.vertikalzrt.hu)

FONTOS: Kérjük, a komposztálható hulladékot úgy helyezze ki, hogy az a közterületet ne szennyezze! A zsákban kihelyezett zöldhulladék közé kommunális hulladék NEM kerülhet.

VERTIKÁL Nonprofit Zrt.

FIGYELEM: A januári zöldhulladék szállítás alkalmával, KIZÁRÓLAG a fenyőfákat szállítjuk el!

Település	Hulladék típus	január	február	március	április	május	június	július	augusztus	szeptember	október	november	december
Berhida	Komposztálható	10,24	-	-	4	16	27	25	22	19	17	28	-
	Újrahasznosítható	3,17	7,21	7,21	11,25	9,23	6,20	4,18	1,15	12,26	10,24	7,21	5,19

A VERTIKÁL emblémával ellátott Biológiailag lebomló zsákok (gyűjtési alkalomként 1db) átvétele a VERTIKÁL Nonprofit Zrt ügyfélszolgálati irodájában történik:

VERTIKÁL Nonprofit Zrt.
8154 Polgárdi, Szabadság út 26.

Ügyfélfogadási idő:
Hétfő, Kedd: 7-16
Szerda: 7-19
Csütörtök: 7-16
Péntek: 7-13

(forrás: <https://vertikalzrt.hu/berhida>, letöltve: 2023.03.16.)

7. Kóbor kutyák

A Várpalotai Közszolgáltató Nonprofit Kft. szerződés alapján ellátja Berhida város területén az elkóborolt ebek befogását, őrzését, illetve a település belterületén talált állati tetemek ártalmatlanításával kapcsolatos feladatokat.

A 2022-ben befogott ebek számát havi bontásban az alábbi táblázat mutatja:

Hónap	Befogott eb
január	0
február	2
március	0
április	1
május	0
június	1
július	2
augusztus	1
szeptember	3
október	2
november	0
december	4
összesen:	16

(forrás: TESZ, készítés dátuma: 2023.03.10.)

A kóbor kutyák számának csökkentése az állatok azonosíthatóságának (Chippelés) előírásával, ivartalanítással, valamint felvilágosító kampányokkal érhető el. Az egyedi azonosíthatóság segíti a kötelező egészségügyi beavatkozások (veszettség elleni oltás esetleg féreghajtás) ellenőrzését, illetve az eltévedt ebet segít visszajuttatni a gazdájához.

Berhida Város Önkormányzata 2022-ben is több alkalommal adott figyelemfelhívó tájékoztatást az ebtartási szabályok betartására.

Az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény 42/B. §-a alapján a Berhidai Közös Önkormányzati Hivatal az ebrendészeti feladatai ellátása érdekében 2022-ben, Berhida város közigazgatási területén tartott ebek nyilvántartásba vétele céljából ebösszeírást végzett, melynek eredményeként Berhida város közigazgatási területén jelenleg 337 db ebet tartunk nyilván.

8. Népesség alakulása

Berhida települési népességi, lakásállomány, területi adatok változása az elmúlt 11 évben:

Időpont	Lakónépesség	Lakások száma	Területnagyság (hektár)
2022.01.01.	5 652	2 047	4 272
2021.01.01.	5 660	2 047	4 272

Időpont	Lakónépesség	Lakások száma	Területnagyság (hektár)
2020.01.01.	5 698	2 043	4 272
2019.01.01.	5 613	2 042	4 272
2018.01.01.	5 642	2 042	4 272
2017.01.01.	5 684	2 041	4 272
2016.01.01.	5 785	2 040	4 272
2015.01.01.	5 833	2 038	4 273
2014.01.01.	5 861	2 037	4 272
2013.01.01.	5 917	2 036	4 273
2012.01.01.	5 940	2 036	4 273

(forrás: https://www.ksh.hu/apps/hntr.telepules?p_lang=HU&p_id=33127 letöltés: 2023.03.10)

8.1. A 2022 évi népszámlálási előzetes eredményei

A 2022. évi népszámlálás előzetes eredményeit a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) 2022. október 1-jén, a népszámlálás eszmei időpontjában Magyarország népessége 9 millió 604 ezer fő volt, a lakások száma pedig 4 millió 593 ezer. A népszámlálás során beérkezett kérdőívek feldolgozása jelenleg is zajlik, a II. negyedévben az előzetes települési adatok, ősztől pedig már a végleges eredmények közzététele várható KSH szerint.

Népszámlálás 2022 főbb előzetes adatai:

Veszprém vármegye

Lakónépesség: **335** ezer fő

Változás 2011-hez képest: **-17** ezer fő (**-4,7%**)

Népsűrűség: **75** fő/km²

A lakónépesség megoszlása nemek szerint:

Férfi: **162** ezer fő (**48,4%**)

Nő: **173** ezer fő (**51,6%**)

A lakónépesség megoszlása főbb korcsoportok szerint:

0–14 éves: **47** ezer fő (**13,9%**)

15–64 éves: **214** ezer fő (**63,8%**)

65 éves és idősebb: **75** ezer fő (**22,3%**)

Lakásállomány: **161** ezer darab

Változás 2011-hez képest: **+11** ezer darab (**+7,0%**)

(forrás: <https://nepszamlalas2022.ksh.hu/> letöltés: 2023.03.13)

8.1.1. A népesség számának alakulása

Magyarország népessége 2022. október 1-jén 9 millió 604 ezer fő volt. Az 1870-ben végrehajtott első népszámláláskor az ország jelenlegi területén alig több mint 5 millióan éltek. A népességszám 1980-ra már 10 millió 709 ezer fő volt, azóta viszont

folyamatosan csökken. Ennek legfőbb oka, hogy a halálozások száma egyre nagyobb mértékben haladja meg a születéseket. Az elmúlt 11 évben ezt a 464 ezer fős csökkenést a 131 ezer fős – többségében a környező országokból érkező – bevándorlási többlet jelentősen mérsékelte.

8.1.2. A lakások számának alakulása

Magyarország lakásállománya népszámlálásról népszámlálásra növekszik. 2022-ben 4,6 millió lakás volt az országban, a számuk 11 év alatt 4,6%-kal nőtt. 2011–2022 között 171 ezer lakás épült. Ezen belül 2013 volt a mélypont, majd az évtized második felében felgyorsult a lakásépítések üteme. (forrás: <https://nepszamlalas2022.ksh.hu/> letöltés: 2023.03.13)

A város környezeti állapotának általános értékelése alapján megállapítható, hogy a felsorolt problémákon kívül környezetkárosítás nem történt, az általános állapot jónak mondható.

„A természet változik. És mi teljesen függünk ettől a változó világtól. Ez biztosítja az élelmünket, a vizet és a levegőt. Nincs ennél nagyobb értékünk, muszáj megvédenünk.” (Sir David Frederick Attenborough)

Berhida, 2023. március 17.

Pergő Margit sk.
polgármester